

fecit cœlum, & terram. Ad finē huius Psalmi diligenter annotandum est, non facere differentiam inter filios Dei, & filios alienos copiam, vel inopiam rerum temporalium: multi enim filii Dei his bonis abundarunt, & Dominus Matth. 19. promisit cētuplum eorum, quæ dimittimus, in hoc mūdo, & postea vitam æternam: & cōtra multi filii huius seculi miserè perierunt in egestate, in exilio, in turremibus, in patibulis. Sed quod differentiam facit inter filios Regni, & filios gehennæ, filios huius seculi, & filios lucis, est affectio: qui enim bona temporalia magna bona esse ducunt, & iis ita afficiuntur, ut præ illis æterna bona contēnant; & contra, qui detrimenta temporalia magna mala esse ducunt, eaq; ita timēt, ut pro iis euadendis Deum offendere, & vitam æternam perdere non formidant; illi sunt filii tenebrarum, huius seculi, & gehennæ. & hoc significatur in illis verbis, beatum dixerunt populum cui hæc sunt, id est, qui tanti faciunt hæc temporalia, ut in illis beatitudinem sitam esse arbitrentur. Qui vero bona temporalia parua bona; & iacturam eorum parua mala esse ducūt, ut re vera sunt: contra autem gratiam Dei, & cœlestem patriam in maximis bonis reponunt: & offensionem Dei, ac vitæ æternæ detrimentum, mala grauissima putant; illi sunt filii lucis, filii Dei, filii Regni; qui non surda aure audierunt, Primum quærite Regnum Dei, & iustitiam eius, & hæc omnia adicientur vobis. Matth. 6. & hoc significatur in illis verbis, Beatus populus, cuius Dominus Deus eius, id est, bona temporalia, bona sunt, sed beatū non faciunt: quod autem verè facit beatum, est possessio summi boni, quod in Dei visione consistit.

PSALM. CXLIV.

Titulus, & Argumentum.

Laudatio Dauid.

Titulus indicat argumentum: est enim hic Psalmus perpetua laudatio Dei, qua partim sumitur ab ipsa Dei ma-

gnitudine, partim ab operibus eius, partim à qualitatibus Regni ipsius, partim à virtutibus Regis, qua in ipso perfectissime inueniuntur. Est autem Psalmus alphabeticus, ut facilius memoria commendetur, & delectabilius canatur. S. Hilarius, & S. Augustinus ita exponunt titulum, Laudatio Dauid, id est, laudatio, qua laudatur Dauid. & per Dauidem intelligunt Christum, qui filius est Dauid secundum carnem. Sed communior expositio est, ut sit sensus, laudatio, qua laudatur Deus à Davide. Neq; obstat, quod in græco dicatur in datiuo, laudatio ipsi Dauid. est enim sensus, laudatio Dei inspirata, & dictata à Spiritu sancto ipsi Dauidi. Vide titulum Psalm. 3.

EXPLICAT. PSAL. CXLIV.

Aleph. Exaltabo te Deus meus Rex, & benedicam nomini tuo in seculum, & in seculum seculi. I.

Beth. Per singulos dies benedicam tibi, & laudabo nomen tuum in seculum, & in seculum seculi. II.

In his duobus primis versiculis continetur procemiū, in quo Propheta docet, quid in hoc Psalmo canere proposuerit; sed hoc docet more poetico, per apostrophē ad Deum. Exaltabo, inquit, te, id est, in hoc Psalmo celebrabo te versibus meis, ut tu qui altissimus es, altissimus etiam habearis, & prædicaris ab hominibus. Vocat autem Deum Regem suum, vel ut ostēdat, se Regē esse sub Rege Deo, qui omnes regit, & à nullo regitur. vel quia Deum celebrare intendit ob ea præcipuè attributa, vel opera, quæ illi conueniunt, ut Rex est, & gubernator hominum, & cæterarum rerum creaturarum. Et benedicā nomini tuo, repetitio est eiusdem rei. idem enim est, Exaltabo te, & benedicam nomini tuo. i. laudabo nomen tuū, celebrabo gloriam tuā. Quod autem additur, in seculum, & in seculum seculi; significat laudationem hanc fore perpetuam, ita ut hic incipiat, & perseveret per successiones hominum canentium hos Psalmos usque ad mūdi consummationē; & dein-